

ծնելով Ներսէսի աջը կը համբուրեն, քսելով միաբերան) Տո՛ւր հայրապետական վերջին օրհնութիւնը:

ՆԵՐՍԷՍ. — Ամենակալին օրհնութիւնը ձեզմէ անբաժան:

ԱՐՇԱԿ. — (Ջանալով արցունքը գալիս) Այսպէս կը թողում զքեզ Հայոց աշխարհ, աչքերուս վրայ հրաժեշտի հրատուր արցունքով:

ՋԱՅՆ ՄԸ. — (Բեմին ետեւէն) Պատրաստ եւ կարգապահ:

ՎԱՍԱԿ. — (Չափազանց յուզուած) Մընաս բարով հայ ժողովուրդ, ուխտեր էի արեանս վերջին կաթիլը քեզի համար թափել, բայց չար բախտը այդ գերադոյն պատիւէն զրկեց զիս: (Արշակ եւ Վասակ քեւ քեւի տուած յամբափայլ կը յառաջանան, իրենց առջեւ ունենալով Հրաչեայ

եւ Պերմ պահակները: Թափօրին ետեւէն կու գան Ներսէս, Փառանձեմ, Պապ, Մուշեղ եւ Սպանդարատ: Ներսէն կը լսուի ողջերթի փայլերգը):

Փառք քեզ Հայաստան, ծընող զիւցաղանց խրոխտ Արտաշատէն մինչ նկուն Տիգրոն, Հայն թող ծածանին դրօշներն ոսկեղօծ Կենդանի վրկայ անմեռ յաղթութեանց: Արշակ եւ Վասակ վեհ ախոյեաններ Գոռ ազատութեան եւ վեհ հայրենեաց, Գուք միշտ մեհապանծ ու միշտ յաղթական Ահ եւ սարսափ էք վնաս բռնաւորաց:

ՎԱՍԱԿ. — (Հագիւ երգին ձայնը մեղմացած, հեռուէն) Մի՛ լար Նուարդ, Մամիկոնեան սպարապետին կինը քաջասիրտ կ'ըլլայ...: Մնաք բարով, քաջ նիդակա-կիցներս, պաշտպանեցէք ազատութիւնը: (Շարունակելի)

Վ ա ր ա գ ո յ ր

Ա Ն Ն Ե Ր

Հոն՝ ուր վրձնի աղբիւրներու կարկաչին հետ
Կը տրոփէ սիրտը Լեւոնի,
Արեւադօ գարնային օր մը խնկաւէտ
Եւ ուխտագնաց աղօթէի:

Կամարներուն տակ յայտնուէր տեսլանքման,
Վառ խորհուրդին մէջ անցեալին,
Հեթում արքան՝ որ խոյակի մ'ահա՛ վրջան
Կը տարածէ իր ծիրանին...:

Վանքը շղթայ մ'ըլլար, կապէր հողիս իրեն
Ըզմայլանքով. միշտ լըսէի
Ձայնը հնչող թագաւորի մը շրթներէն:

Գային սուրբեր Երանելի,
Թեւատարած առնէին շուրջը՝ աղօթիկեր,
Առաւօտեան ոսկի կոչնակն փրփր հնչէր...

ԱՐՍԵՆ ԵՐԿԱԹ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԷՆ - Ս. ՂԱԶԱՐ

Ամէն անգամ երբ հայ գիտնականներու խումբ մը ոտք կը կոխէ Ս. Ղազարու սեմէն, կ'ոգեւորուին բոլոր միաբանները. լուրը իսկոյն կը տարածուի սենեակէ սենեակ, եւ ահա ամէնքը կը փութան ողջունելու Հայաստանէն եկող մեր սիրելի կուռնկները. ու ջերմ խօսակցութիւնը ծայր կ'առնէ ընկերական սիրազեղ միջոցառում մը մէջ: Գիտական հարցեր իսկոյն կը դառնան նիւթ՝ գաղափարի փոխանակութեան. երկուստեք հետաքրքրական հարցումներ՝ փոխադարձ մշակութային նորանոր նուաճումներու սպասումով:

Այսպէս եղաւ երբ տարւոյս Սեպտեմբերի 15ին այցելութեան եկան հայ փրոֆէսորներ, մասնագէտ՝ փիլիսոփայական գիտութեանց, որոնցմէ ոմանք դասախօս են Մոսկուայի համալսարանը (Յուրախ Ստեփանեան, Ֆելիքս Մոմջեան). իրենց կ'ընկերանային ուրիշ երկու ուսուցիչները ալ: Վենետիկ եկած էին մասնակցելու Ս. Գէորգ կղզիին մէջ տեղի ունեցած իմաստասիրական համաժողովին, իբր ներկայացուցիչներ Սովետական Միութեան:

Հիացումով այցելեցին Ս. Ղազարու թանգարանը, մատենադարանը: Դժբախտաբար մահուային արձակուրդներու շրջանն ըլլալով՝ կարող մը վարդապետներ բացակայ էին Ս. Ղազարէն:

Հայ իմաստասէրները մեծապէս ոգեւորուեցան երբ իմացան որ գիրենք շրջապատող եկեղեցականները հմուտ են փիլիսոփայական գիտութիւններու մէջ եւ համալսարանական վկայականով պսակուած: Շատ գոհ մնացին երբ բացատրեցինք ուսումնական ծրագիրը՝ որ կը գործադրուի Մուրատ-Ռափայէլեանի մէջ,

ուր յատուկ տեղ տրուած է իմաստասիրական գիտութեանց, եռամեայ դասաւանդութիւններով:

☆

Ուրիշ այցելութիւն մը, բոլորովին անակնկալ, ունեցանք Հոկտ. 22ին Երեւոյեան: Չորս հայ գիտնականներ էին Երեւանէն, որոնք Եւրոպա կատարած շրջապոյտի ընթացքին, իրենց նպատակ բրած էին Ս. Ղազարը:

Փրոֆ. Սուրէն Ստեփանեան, ժողովրդական քանդակագործ, հեղինակ Սաչատուր Արուսեանի արձանին:

Փրոֆ. Վարդգատ Յարութիւնեան, ճարտարապետ, Երեւանի Politechnique Institut-ի ճարտարապետութեան ամպիոնի վարիչ: Մասնակցած է բազմաթիւ պեղումներու, մասնաւորապէս Դուինի:

Փրոֆ. Ռուբէն Զարեան, գրականագէտ, թատերագիր, Հայաստանի Գիտութիւնների Ակադեմիայի Արուեստի Հաստատութեան վարիչ եւ տնօրէն, հեղինակ բազմաթիւ հետաքրքրական հրատարակութիւններու:

Փրոֆ. Սարգիս Բայանտուր, արուեստաբան, խմբագիր «Սովետական արուեստ» ամսագրին:

Այս անգամ ներկայ էին վանքի բոլոր Հայրերը. ոգեւորութիւնը ծայր աստիճանի հասաւ հայ մանրանկարչութեան բաժնին մէջ, ապա Այվազովսկիի նկարներուն գիմաց:

Փրոֆ. Սուրէն Ստեփանեան հիացումով հետեւեալ տողերը կ'արձանագրէր վանքի այցելուներու մատենին մէջ.

Հանդիպել այցելեցի Ս. Ղազար կղզին՝ փոքրիկ Հայաստանը: Մեծ եւ փոքր Հայաստանի մարդիկ ջանք չալիտի խնայեն